

(Tiếp theo)

Soi trứng

Các nhà turbine muốn tiến
càng thêm, của càng làm, thì
phải chế tạo sinh sản cho nhiều.
Muốn chế tạo sinh sản thì phải
lên cơ nhiều nguyên - liệu.
Nguyên-liệu trong nước không
đủ, thì phải kiếm nguyên-liệu
ở nước ngoài. Và chẳng những
tổ chế-tạo sinh-sản ra, muốn
thu được tiền, thì phải có chỗ
mà bán, phải có nhiều thị-
trường. Thị trường trong nước
liên-thu không đủ, thì phải đi
kiếm thị trường ở nước ra.
Vì cái thế phải đi tìm nguyên-

Một là trận chiến-tranh Anh-Mỹ sẽ diễn thành cuộc chiến-tranh thế-giới. Khi đầu thì chỉ Anh-Mỹ xung đột. Nhưng Anh sẽ di truyền truyền đến đại-lục Âu-châu để kết hợp cả Âu-châu mà chống với Mỹ. Mỹ cũng sẽ đi tới các nước Trung-Mỹ và Nam-Mỹ để chống lại Âu-châu. Thế là Liên-Âu chống với Liên-Mỹ, chủ-nghĩa Liên-Mỹ đã có từ năm 1880 rồi. Lại một mặt các nước Á-châu sẽ nhàn, nhích hai

GIANG-HỒ ĐU KHÁCH

Chào mừng xuân

TRUC-NAM

Đêm lạnh

Đáp bài trên

Ngồi chờ cho đến gió lạt vào.
 Nằm mà chận đuổi được hay sao?
 Đã lung chôn dẫu chờ ai nữa
 Đứng phắt ngậy lên khép lại nào!
 VOSO-Quốc-Nô: Ph. T. T.

Bù-nhìn

DNA

Trả lời bài

«Thợ làm trai» báo T. D. số 43
 Cũng bạn máy rủa cá kìm oi,
 Cũ sao đã rồi thợ làm trai?

Soi trứng

Gà nỡ

Khi đã nở được 20 con, thì nên để riêng cho một con gà mái trông nom. Con heo nhai tương chưa nở đem dầm cả lại cho một con khác ấp, đến 22 ngày là nở hết. Nếu quả lặn đó mà không thấy gì, tức là gà con yếu đuối quá, nên không nở được.

Bao giờ mới nên cho gà con ăn?

Trong hai bữa đầu cũng đừng cho
uống nước vội.

Trông nom gà con

Người mình vẫn tưởng rằng : lúc
nước xuống và lúc nước lên thì

sinh bệnh, vì bấy giờ nó hãy còn yếu đuối quá, có khách chỉ trẻ con mới để đem giải nắng, giải gió, thì chịu sao nổi? Vậy đợi đến 9 hay 10 giờ sáng hãy tắm là vừa.

Gà con không nên để những chỗ ẩm thấp. Nó phải kiêng nắng, kiêng gió và kiêng mưa.

Gà con nỏ được hai ngày mới cho ăn uống. Nhưng phải cho ăn riêng để gà nỏ khỏi ăn tranh của nó.

Đa hải cổ quốc kêu nên tiếng.

Mai gánh nhân-quân chất nặng vai.
 Đêm chỉ tang bóng đèn lấy nơ,
 Mai gương hàn-khiết tuyền nên tại.
 Ánh công ai cũng đồng làm cỏ,

Ngoài ra, họ còn sinh sản.

Ta nên nhớ rằng : gà con có ăn được sâu bọ mới mau lớn. Xem như nó hay bắt ruồi - loại bắt sâu bọ ở vườn thì đủ rõ. Nhất là trong 3 tháng đầu nó cần phải ăn thật lắm, đến tháng thứ 4 đã có thể đảm bảo nó đủ phần được và nên cho ăn thóc lúa lớn lên. Thế nhưng cho ăn toàn thứ (sâu bọ) nó thường sinh ra đau ốm, mà nếu c'ó ăn toàn rau, nó lại yếu sức đi.

Hầu nào gà con ăn không hết, thì
chỗ còn thừa đó nên đem cho gà
nhón ăn, chứ đừng để đến hôm sau.
Đồ ăn để cách đêm thường chua ra,
gà con ăn thì sinh bệnh.

Khi nào thấy gà biếng ăn, thì dū nhỏ hành ra, trộn vào đồ ăn cho nó hoặc có sūn xà-lát-soong (cresson) cho ăn cũng bõ. Trong xà-lát này có nhiều chất sắt là chất bổ huyết cho nên dùng thấy hiệu nghiệm lắm.

1) Để chọn lấy những gà mái to
để đẻ cho đẻ.

2) Để c ạn lấy gà trống cường
am giống.
Còn bao nhiêu thì nuôi cho béo
đi bán.
(Còn nữa)

NGUYỄN TRỌNG-TRÚ
Thủ y Huê

VIỆC GIÁO-DỤC Ở NƯỚC TA

(TTP then)

VII. — Kết luận. — Trước khi
đứng bút, xin so sánh lại việc giáo-
dục cũ và việc giáo-dục hiện thời.
Xin to dần dần kịp cho dân tộc
Annam là

Việc giáo-dục xưa, vì chuộng hư
văn mà làm cho nước ta phải huê
gian truân, song lúc có cơ - do nên

dạy trị được xã-hội. Việc giáo-dục bây giờ, dành là thiệt học, mà kỹ thiệt chưa ra khỏi vòng học nghề viết thuê nói nưõn; chánh-phủ quá đẽ phõm mà giữ cái độc quyền giáo-dục sớm quá, làm cho việc học mất sự tự-do và dân ta phải truy lạc một cách nguy ngập vô cùng.

Tự trên chánh-phủ vẫn đề giáo-dục dân Annam cũng chưa giải quyết xong, thì càng cần phải có dân Annam tự-do cùng với chánh-phủ giải quyết mới được.

1) **Về trường công.** - Phải sửa cách tổ chức học chính lại. Đại-khối phải để cho việc học hoàn toàn thuộc quyền của nhà giáo-dục chuyên môn coi sóc; lại để cho dân hữu xứ được cử hội-dồng dự-quyết việc giáo-dục trong xứ; mỗi địa hạt lại có hội-dồng dân cử để dự-tru việc giáo-dục trong địa hạt ấy.

2) Về trường tư. — Cán bộ-phủ lo việc trường công chưa xong, nếu có trường tư thì lấy gì để bỏ cứu đói bắt-túc của trường công. Có cạnh tranh mới tiến bộ, có cạnh tranh mới phát minh, nay không có nhiều trường tư đua bơi một bên, thì nghiệm đủ cách, thì trường công

đầu nhiều cũng không công hiệu. Phương chi trường công hiện nay cũng chưa đủ cho con nhà Annam học, còn trường tư thì chánh-phủ có đủ các phương pháp kiểm sát việc tư đồng đối với cuộc trị-an, ai phạm luật thì đã có người chuyên trách bắt làm tội, như vậy thì sự hạn chế trường tư không còn có lẽ gì chính đáng nữa. Sau hết, sự giáo dục n ười-luật, tuy ở các nước giàu mạnh cũng có đều hay, song dân Annam phần nhiều phải nghèo đói, học hành có người thì không

thần học có vẻ liên, qui trình không
bộc lộ, thì một theo học được ít
nhiều; nếu nay người nào cũng há
theo một qui trình, chịu học phi
như nhau, thì phần đông ấy đành
phải chịu đói. Bởi các lễ ấy, nên
trọng sự kiểm sát theo về phương
diện ngoại ra, thì cần phải đề cho
dân được quyền tự-do mở trường,
tự dạy theo chương trình riêng,
dùng chữ nào tiện hơn thì dùng
chữ ấy, v. v. .

Nói tóm lại đều cần kịp thời
hết trong việc giáo-dục ngày nay,
là sự tự-do trong các trường công
và trường tư. Tự-do là cơ-sở của
việc giáo-dục; cơ-sở ấy không bởi
đắp lại thì đâu muốn xây dựng gì
gặp không có thể vững bền được.
Vậy chúng ta phải nghĩ đến việc
này cũng như lo nghĩ đến việc ăn
mặc cần kịp cho sự sống phần xác
của ta; phải hết sức bán học và trù
linh, vận động và thi-thố, để thiết
hạnh được quyền tự do giáo-dục,
thì mới mong ra khỏi biển trầm
lun và lầy lội trong đường hạnh
phước được.

Muốn làm việc quan trọng ấy, không phải một hai người mà đủ, không phải chỉ người Nam mà được cần phải có một hội "giáo-dục" rất lớn, đông người, đủ thể lực, gồm cả người Nam cả người Pháp, không kể quan tâm đến việc giáo-dục xã hội hiệp lực nhau lại, cực lực tấn hành : phần thì khảo sát và quyết nghị, phần thì vận cầu và thực hành ; một phía thì vận động xã hội này cả bên Pháp, một phía thì giúp đỡ các thực trường công và việc mở trường tư. Nếu ở nước ta mà lập được hội giáo-dục lớn như vậy, thì công việc lượng cũng không ít. Độc-gia nghĩ sao ?

CHET

Hoc-Hai di M. B. T.

1990